

ДОРОГИЙ МИКОЛО ЯРОСЛАВОВИЧУ!

Вітаємо Вас як усесвітньо знаного барда словацької україністики, доктора філології, професора, дійсного члена НАН України, того, хто довгі літа невтомно працює на пребагатій ниві вітчизняного й закордонного українства! Ви – непересічний фахівець, людина щонайвищої ерудиції – з кожним роком, з кожним десятиріччям вражаєте все українство новими звершеннями в науці, зокрема в літературознавстві, фольклористиці, слов'янознавстві, перекладознавстві, епістолярії, у шевченкознавстві та франкознавстві – усього тут не перелічити, бо за Вашими плечима – понад 75 років невтомної і глибокої наукової праці.

Ще у студентські літа у славному празькому Карловому університеті, найстарішій альма матер Центрально-Східної Європи, Ви, пане академіку, заізнались із творчістю наймогутніших митців та істориків української минувшини Григорія Сковороди, Тараса Шевченка, Івана Франка, Михайла Грушевського, Лесі Українки, Володимира Сосюри, Богдана-Ігоря Антонича, Євгена Маланюка, Наталени Королеви та багатьох інших, як і з творчістю слов'янських геніїв Яна Коллара, Карла Гавлічка-Боровського, Йозефа Фріча, Павола Орсаґа-Гвездослава, Людовіта Штура, Олександра Пушкіна, Льва Толстого, Адама Міцкевича.

Усі вони були для Вас взірцем служіння Батьківщині, прикладом борні за честь і свободу своїх поневолених народів. Про кожного із цих авторів Ви сказали оригінальне слово. Ви стали глибоким літописцем життєвого шляху, борні і страждань І. Франка – митця, поета, науковця. Світанком Вашого франкознавства стала Ваша перша монографія про І. Франка чеською мовою (1952). А до нещодавнього 150-річчя І. Франка Ви у співавторстві зі словацьким істориком та франкознавцем Мирославом Данішем створюєте справжній франкознавчий фоліант словацькою мовою, про який академік Іван Дзюба захоплено висловився: “Автори підкреслюють велику і багатогранну творчість Івана Франка, яка має що сказати кожній генерації. І в цьому його геніальність. Ця праця поширює відомості про феномен Івана Франка в слов'янському світі, зокрема у середовищі словацького суспільства”.

Ваш тривалий творчий неспокій торкнувся ще однієї ділянки культурологічних досліджень – політичної творчості Карпатської України, народ якої у важкому протистоянні з угорськими фашистами у кровопролитній війні відстоював свою незалежність. Прагнення закарпатських українців звучать у їхніх співаночках:

У зеленій полонині білесенькі вівці,
Колись були русинами – тепер українці.
Колись були русинами, чужими рабами,
Але тепер українці, своїми панами.

Вивчаючи фольклор Закарпаття, Ви знаходите в ньому надію та віру його мешканців у світлий прийдешній день. Сьогодні, перечитуючи по краплинах зібрані Вами народні мрії, ми й собі декламуємо:

Поможи нам, милий Боже, землі об'єднати
Та на Різдво в Галичині вже колядувати.
Поможи нам разом, Боже, з Україною жити,
На Великдень у Києві вже паски святити.

Дорогий Миколо Ярославовичу! Щиро захоплюємося життєписами непересічних українців, які Ви створили. Ви блискуче й переконливо написали портрети українських ерудитів – Михайла Ситника, Миколи Бажана, Святослава Гординського, Дмитра Чижевського, Юрія Дольд-Михайлика,

В'ячеслава Чорновола, Марка Антоновича, Юрія Клена (Освальда Бурґгардта), Володимира Сосюри, Івана Дзюби та чимало інших.

Вітаючи і здоровлячи Вас, дорогий Миколо Ярославовичу, з Вашим ювілеєм, зичимо нових перемог на міжнародній ниві української словесності та славістики!

Доброго Вам здоров'я, нових творчих верховин! З роси Вам і води!

З глибокою повагою,
Петро Кононенко, Євген Федоренко, Микола Жулинський, Лукаш Скупейко, Дмитро Павличко, Марина Гримич, Осип Зінкевич, Григорій Булах, Іван Пасемко

Київ, 15 листопада 2011 року

LXXX

Олексій Неживий

УДК 801.8:821.161.2-3 *Тютюнник*

ГРИГІР ТЮТЮННИК: РОЗДУМИ ПЕРЕД ЮВІЛЕЄМ ПРО ТВОРЧИСТЬ І ПАМ'ЯТЬ

У статті розглядаються найбільш значимі текстологічні проблеми у творчості Григора Тютюнника, що зумовлюють вибір основного тексту для підготовки повного (академічного) видання творів митця. Актуалізується необхідність співмірного до таланту митця увічнення його пам'яті на Полтавщині та Луганщині.

Ключові слова: основний текст, літературний твір, варіант, автограф, музейний архів.

Olexiy Nezhyvyy. Hryhir Tiutiunnyk: Reflections on creative work and memory on the eve of jubilee

The paper focuses on the most important textological issues of Hryhir Tiutiunnyk's oeuvre which determine the choice of basic texts for the full annotated edition of his works. The author stresses the need for the commemoration of the writer in the regions of Poltava and Luhansk which, he argues, should be proportional to the latter's talent.

Key words: basic text, work of literature, variant, autograph, museum archive.

Талановиті літературні твори стають надбанням національної культури, належать не лише автору, а й усьому народові. Тому наукове обґрунтування історії тексту, його оприлюднення (як правило, в академічному виданні) теж має не лише суспільне, а й загальнодержавне значення. Постать видатного українського письменника Григора Тютюнника вже кілька десятиріч кінця ХХ – початку ХХІ століття в центрі уваги як історії української літератури, так і письменницької мемуаристики. Особливо багато досліджень присвячено інтерпретації різних творів, їхньої образної системи, художніх особливостей, психології творчості. Значно менше праць присвячено текстології творчості, де розглядаються проблеми вибору основного тексту, хронології епістолярю, записників